

Het voedsel van de Appelvink

door D. A. Jonkers

Onder de titel 'Wie weet er nog meer over de dader(s)?' wordt in *Natura* 77 (5): 175 (juni 1980) verhaald van de ervaringen van een studiegroep met halve pitten van de Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina* Ehrh.). De gevonden resten worden toegeschreven aan de Appelvink, die de pitten gekraakt zou hebben. Alvorens in te gaan op het voedsel van de Appelvink, eerst iets over het voorkomen van de soort in de omgeving van de waarnemingsplaats.

De Atlas van de Nederlandse broedvogels (Teixeira 1979) geeft voor bijna elk 5 × 5 km hok op de Zuidelijke Veluwezoom de Appelvink als broedvogel aan, waarbij bovendien nog wordt opgemerkt, dat ook relatief veel Appelvinken in naaldbossen kunnen broeden. Na de broedtijd gaan de vogels rondzwerven op zoek naar vruchten en zaden die hen tot voedsel kunnen dienen.

De volksnamen keersvink, kernbiter, kersenbitter, kersenvink en kierschknieper geven al een indicatie, wat men deze soort zag eten. Als we Brehm (vertaling Huizinga z.j.) moeten geloven geeft hij aan kersepitten en nootjes van Beuk (*Fagus sylvatica* L.) en Haagbeuk (*Carpinus betulus* L.) de voorkeur. Bij de pitten gaat het de vogels niet om de kernen van de pitten, maar om het vruchtvlees. Na dit verwijderd te hebben, wordt het weggegooid en kraakt de Appelvink de pit, laat ook hiervan de resten vallen en slikt vervolgens de kern door. Wat er ook gekraakt wordt, de gespleten helften blijven karakteristiek voor de Appelvink. In Turček (1961) staan uitstekende afbeeldingen van vruchten en zaden die door Appelvinken zijn bewerkt.

Genoemde auteur en Witherby et al. (1965) geven als voedsel op vruchten, pitten of zaden van: Spaanse aak (*Acer campestre* L.), Noorse esdoorn (*Acer platanoïdes* L.), Esdoorn (*Acer pseudoplatanus* L.), Erwteboompje (*Caragana arborescens* Lam.), Rode Kornoelje (*Cornus sanguinea* L.), Noteboom (*Juglans regia* L.), Liguster (*Ligustrum vulgare* L.), diverse Prunussoorten als Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina* Ehrh.), Pruim (*Prunus domestica* L.) en Zoete kers (*Prunus avium* L.), Kaukasische vleugelnoot (*Pterocarya fraxinifolia* Spach), Azijnboom (*Rhus typhina* L.), Lijsterbes (*Sorbus aucuparia* L.), Kleinbladige en Grootbladige Linde (*Tilia cordata* Mill. en *Tilia platyphyllos* Scop.), Hond-

roos (*Rosa canina* L.), Wollige Sneeuwbal (*Viburnum lantana* L.), Gelderse Roos (*Viburnum opulus* L.), Wegedoorn (*Rhamnus catharticus* L.), Ahornboom (*Acer spec.*), Haagbeuk (*Carpinus betulus* L.), Peperboompje (*Daphne mezereum* L.), Laurier (*Laurus nobilis* L.) en Beuk (*Fagus sylvatica* L.).

Daarmee zijn we nog niet aan het eind van de opsomming. In naaldbossen broedende Appelvinken voeren hun jongen met zaadpulp van Douglas-spar (*Pseudotsuga mucronata* Dudw.) en Fijnspar (*Picea excelsa* Lk.).

Minder bekend is, dat in het voorjaar knoppen van bomen en in het bijzonder vruchtbomen graag worden gegeten. In Zuid-Limburg valt dit o.a. elk voorjaar te constateren. In de tijd dat de peulen van de groene erwten rijp zijn, worden ook deze niet versmaad. Al met al een opmerkelijk voedselassortiment van een vogelsoort die door zijn voor het grootste deel van het jaar verborgen leefwijze door de meeste vogelaars weinig wordt opgemerkt.

De Appelvink neemt niet alleen plantaardig voedsel tot zich. In juni willen zij nog wel eens rupsjes eten, terwijl de jongen ook worden gevoed met insecten.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR:

- BREHM, A. E., vertaling S. P. Huizinga z.j.: Het leven der dieren, Zutphen.
TEIXEIRA, R. 1979: Atlas van de Nederlandse broedvogels, 's-Graveland.
TURČEK, F. J. 1961: Ökologische Beziehungen der Vögel und Gehölze, Bratislava.
WITHERBY, H. F. et al. 1965: Handbook of British Birds. Vol. I, London.
Zie ook reactie J. Taapken in *Natura* januari 1981, pag. 28 (red.)

